

C- İŞYERİ TEMİZLİĞİ VE DÜZENİ

* Üçüncü sınıf bir iş yerinde;

* Çalışanlar yere çöp atar, kimse o çöprü yerden alıp çöp kutusuna koymaz.

* İkinci sınıf bir iş yerinde;

* Çalışanlar yere çöp atarlar, ama o çöprü yerden alıp çöp kutusuna koyanlar da vardır.

* Birinci sınıf iş yerinde;

* Kimse yere çöp atmaz, Ama yerde kim çöp görürse o çöprü yerden alır ve çöp kutusuna atar.

**Ç- İŞ KAZASI
VE MESLEK
HASTALIĞINDAN
DOĞAN
HUKUKİ SONUÇLAR**

* İş kazası ve meslek hastalığından doğan hukuki sonuçlar

- * İş kazası sonucu zarara uğrayan işçiye SGK tarafından, geçici veya sürekli iş göremezlik ödenekleri bağlanır, sigortalının ölümü halinde ise hak sahiplerine yasada belirtilen koşullarda gelir bağlanabilir.
- * SGK yaptığı ödemeleri iş sağlığı ve güvenliği mevzuatını ihlal eden işverenlerden talep edebilir.

* SGK yardım ve ödenekleri, manevi zararları karşılamaz ve zarara uğrayan işçi veya hak sahiplerinin gerçek zararını karşılamayabilir.

* Sorumluluk hukukunun genel ilkesine göre mağdurun zararının tümünün tazmin edilmesi gerekir.

İKİNCİ BÖLÜM

SAĞLIK KONULARI

A- MESLEK HASTALIKLARININ SEBEPLERİ

B- HATALIKTAN KORUNMA PRENSİPLERİ VE KORUNMA
TEKNİKLERİNİN UYGULANMASI

C- BİYOLOJİK VE PSİKOSOSYAL RİSK ETMENLERİ

Ç- İLK YARDIM

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEKNİK KONULAR

A- KİMYASAL, FİZİKSEL VE ERGONOMİK RİSK ETMENLERİ

B- ELLE KALDIRMA VE TAŞIMA

C- PARLAMA, PATLAMA, YANGIN VE YANGINDAN KORUNMA

Ç- İŞ EKİPMANLARININ GÜVENLİ KULLANIMI

D- EKLANLI ARAÇLARLA ÇALIŞMA

E- ELEKTRİK, TAHLİKELERİ, RİSKLERİ VE ÖNLEMLERİ

F- İŞ KAZALARININ SEBEPLERİ VE KORUNMA PRENSİPLERİ İLE TEKNİKLERİNİN UYGULANMASI

G- GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ

Ğ- KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIMI

H- İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENELE KURALLARI VE GÜVENLİK KÜLTÜRÜ

I- TAHLİYE VE KURTARMA

TEMEL İŐ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞI EĞİTİMİ

Bu sözler sizlere tanıdık geliyor mu?

**Öyle yaparsam iş
yetişmez.**

Bana bir şey olmaz!

**Bizde büyük kaza
olmaz.**

**Baret baş ağrısı yapıyor,
kulaklık mantar yapıyor,
gözlük buhar yapıyor,
maskeyle daralıyorum...**

**20 senedir böyle
yapıyorum, daha
başıma bir şey
gelmedi.**

Benim başıma gelmez demeyin. İşte yaşanmış bazı çarpıcı kazalar;

- Emekliliğine 1 yıl kalan demir çelik fabrikası işçisi 600 tonluk pres makinesinin arasından emeklemek suretiyle geçerek, 2450 santigratlık fırında sigarasını yakmaya çalıştı ve hayatını yanarak kaybetti. (Karabük Demir Çelik Fabrikaları)
- Gemi mühendisinin kazan kontrolü yaptığı sırada kapağın kapatılması ve yola çıkan geminin kazanında kalarak hayatını kaybetmesi. (Kocaeli, Dilovası)
- Elektrik direğine yaslanıp ayakkabısındaki taşı çıkarmak için ayağını silkeleyen kişiyi elektrik çarptığını sanan bir başkasının akımdan kurtarmak amacıyla kafasına kürekle vurup öldürmesi. (Rize-Tunca Köyü)
- Bir vatandaşın yatağındaki tahtakurusunu öldürmek için yaptığı ilaçlamadan sonra uykuya dalınca tahatakurularıyla birlikte zehirlenmesi. (Bodrum-Yalıkavak).

2010 YILI SGK VERİLERİNE GÖRE;

❖ *Yıl içinde;*

- 62 bin 963 iş kazası yaşandı.
- 533 meslek hastalığı tespit edildi.
- Bunların 1.454'ü ölümlle sonuçlandı..

Yaşanan iş kazalarının en önemli nedenleri; bir veya birden fazla cismin sıkıştırması, ezmesi, batması ve kesmesi, düşen cisimlerin çarpıp devirmesi, kişilerin düşmesi ve makinelerin sebep olduğu kazalar şeklinde sıralandı. Bu nedenlerle yaşanan kazalar, toplam kazaların %82'sini oluşturdu.

Emniyetsiz Davranışlar

İnsanın Doğal Yapısı:

Acelecilik

İhmalkarlık

Dalgınlık, Dikkatsizlik

Aşırı Hız

Şakalaşma

Tehlikeli Çalışma

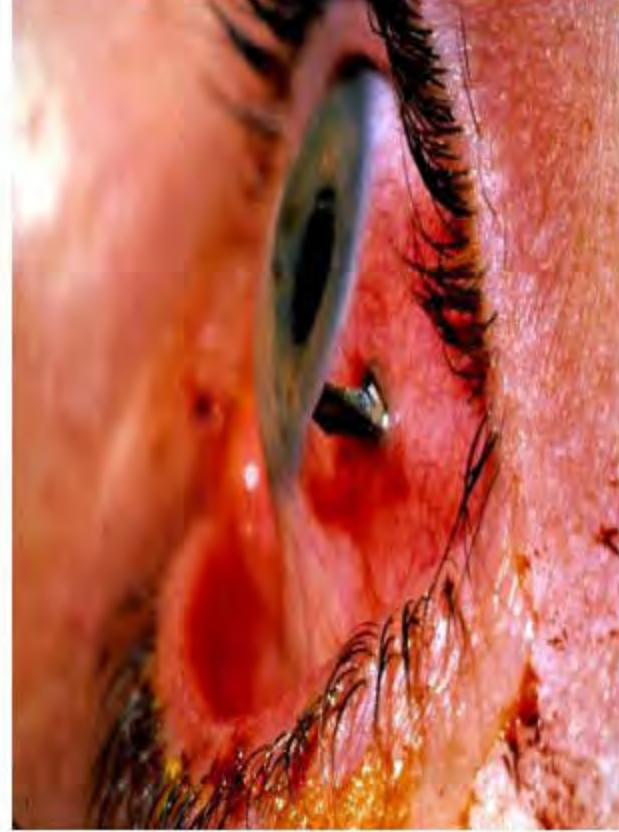
Yapısal Uyumsuzluk:

Fiziksel Yetersizlik

Eğitim Noksanlığı:

Yetersiz Bilgi

Yetersiz Tecrübe

Emniyetsiz Durumlar

Ekipmanlar:

Bakımı Yapılmamış Ekipman

Hasarlı Ekipman

Ekipmanın Yanlış Kullanımı

Yetersiz Koruyucu Ekipman

Uygun Olmayan Ekipman Kullanımı

Uygun Olmayan Muhafazalar

Yetersiz Uyarı Sistemi

İşyeri Düzensizliği:

Zemin Kirliliği

Dağınık Ve Düzensiz Çalışma Ortamı

Denetim Noksanlığı

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

1) Tüm yaralanmalar ve ucuz atlatmalar anında kısım amirine bildirilecek ve yaralanmalara ilk müdahale revirde yapılacaktır.

Ucuz Atlatma (Ramak Kala): Yaralanmaya, hastalığa veya hasara yol açmayan olaylara denir. Ucuz atlatmalar kazaların habercisidir.

Örneğin:

- Yürürken yukarıdan tam yanınıza bir parça düşerse,
- Yerde duran bir parçalara takılıp tökezlerseniz,
- Kaygan zeminde kayıp yere düşmezseniz,
Hemen Haber Verin!!!

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

2) Her türlü yasak, zorunluluk ve ikaz işaretlerine uyulacaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

3) Çalışma sırasında iş elbisesi, iş ayakkabıları, işin gerektirdiği kişisel koruyucu ekipman ve uygun el aletleri kullanılacaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

4) Çalışma sırasında sarkan giysi, kolye, künye, yüzük, saat ve güneş gözlüğü takılmayacaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

5) Alkol ya da başka bir uyuşturucu tesirinde olan ya da bunları taşıyan kimseler tesise giremez.

6) **Depo ve üretim** alanlarında **uyumak** yasaktır.

7) İşyerlerine ateşli silah ve bıçak sokmak yasaktır.

8) Belirtilen yerler haricinde yiyip içmek ve sigara kullanmak yasaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

9) Vücut ve giysi temizlemek amacıyla ile basınçlı hava kullanmak yasaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

10) İşyeri sahası içerisinde **koşmak, bağırarak, birşey fırlatmak, boğuşmak** ve **fiziksel şakalar** yapmak yasaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

- 11) Çalışma yerleri ve yollar her zaman temiz ve düzenli tutulacaktır.
- 12) Yetkili olmayan kişinin herhangi bir makine veya ekipman üzerinde tamir/bakım yapması ve kullanması yasaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

13) Bir emniyet sisteminin (örn: **makine muhafazalarının**) herhangi bir şekilde **görev yapamaz hale getirilmesi yasaktır.**

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

14) Herhangi bir nedenle sökülen muhafazalar makine çalıştırılmadan önce yerine takılmalıdır.

15) Makine başından ayrılan **operatör makinesini çalışır durumda bırakmamalıdır.**

16) Tüm elektrik kutu ve panel kapakları kapalı bulundurulacak, bunların içerisine yabancı cisimler konulmayacaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

17) İşyerlerine ne amaçla olursa olsun kullanımı onaylanmamış bir kimyasal madde sokulması yasaktır.

18) Tüm kimyasal maddeler mümkün ise orjinal ambalajı içerisinde, değilse uygun kaplar içerisinde ve **mutlaka etiketli şekilde** bulundurulmalıdır.

5.video

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

19) Tüm kimyasal maddelerle göz teması ve aşırı kullanımdan kaçınılacak, yeterli havalandırma ile kullanılacaktır.

20) Temizlik amacı ile benzin, tüksin, alkol ve aseton gibi parlayıcı maddeler kullanılmayacaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

21) En yakın yangın söndürücüsü, alarm düğmesi ve acil çıkış kapısının yeri herkes tarafından bilinecek, yangın ekipmanlarının önü kapatılmayacaktır.

22) Herhangi bir asılı ağırlığın altında ya da açılan bir makinanın önünde durmak yasaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

23) Ağır nesnelere kaldırma kurallarına uyulmalıdır.

24) İstif kurallarına uyulmalıdır.(En fazla 3 m.)

25) Yüksek yerlerden atlanmamalıdır. (Araç, rampa vb.)

26) **Hayatınızı tehdit eden bir durumla karşılaştığınızda yaptığınız işi derhal bırakarak amirinize bilgi veriniz.**

YÜK KALDIRMA VE TAŞIMA

Kafanı kullan ve sırtını koru

•Kaldıracağın yüke yakın dur

•Sırtını bükme dizini bük

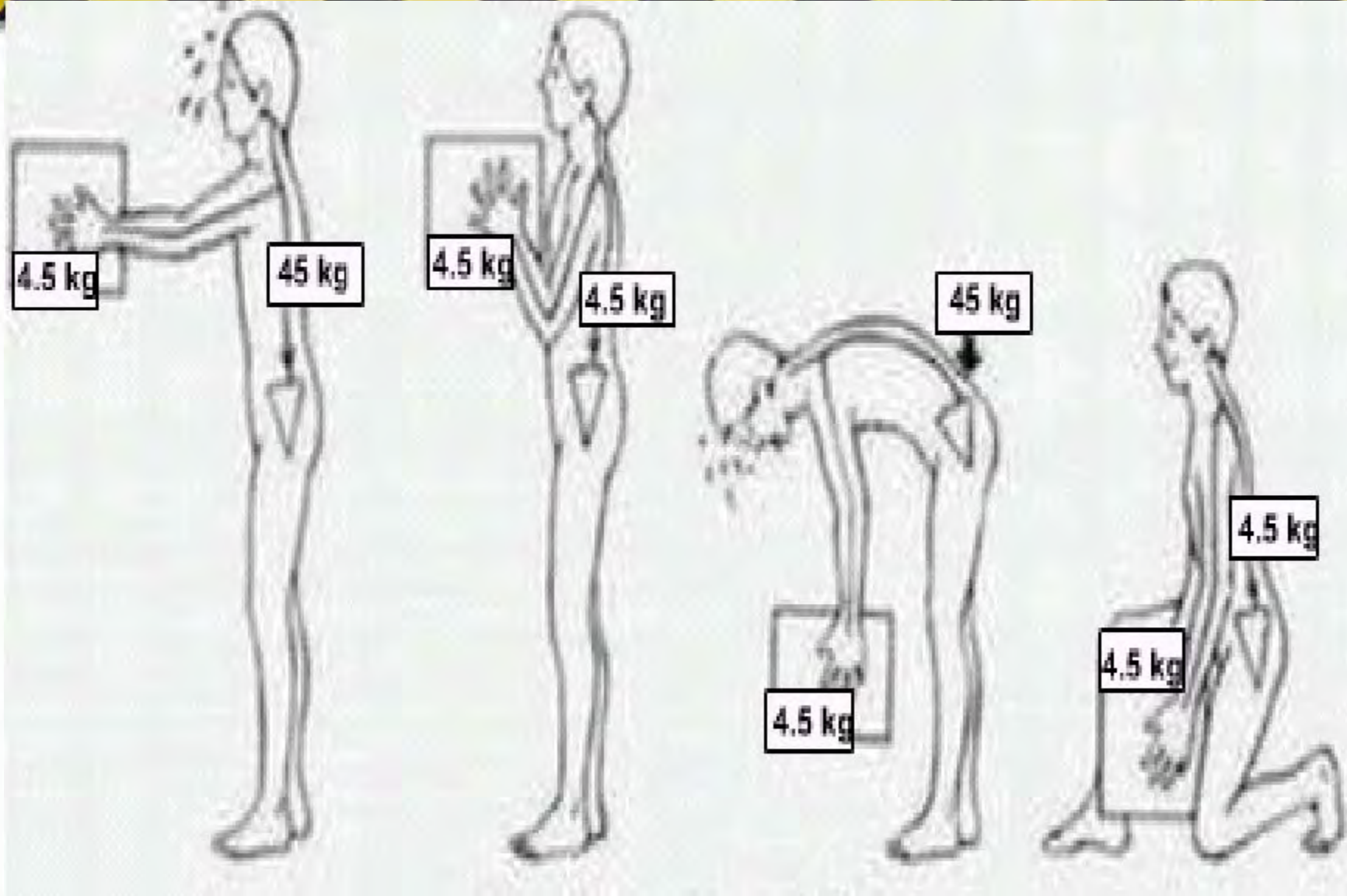
•Ayaklarınla kaldır

Gerekirse yardım iste

Doğru aletleri kullan

OFİSTE ERGONOMİ

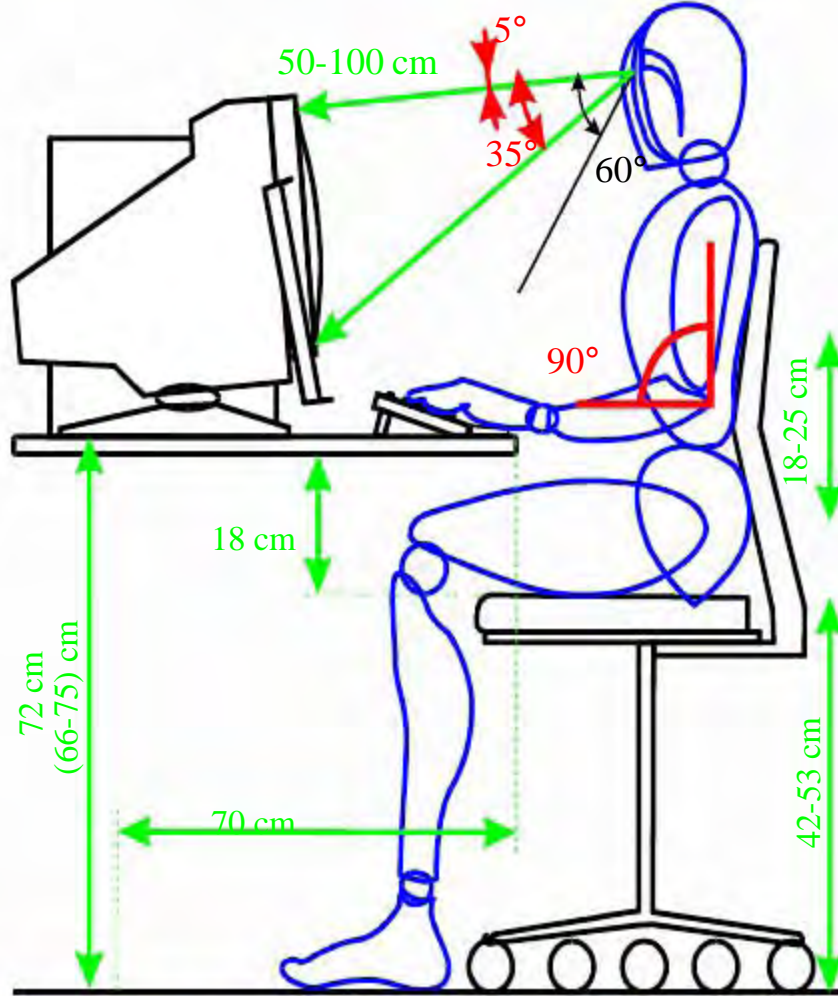

AYDINLATMA VE PARLAMA

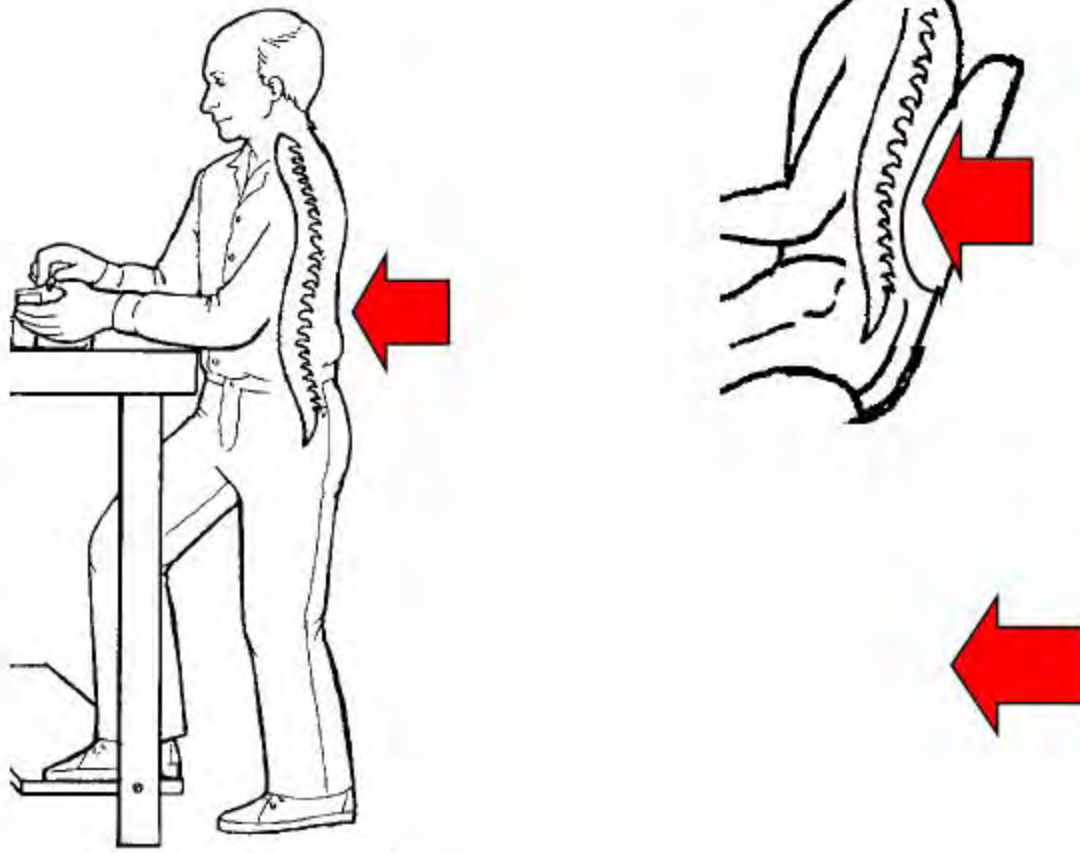

- Aydınlatma ve parlama faktörleri azaltılmalıdır. Kullandığımız bilgisayar vb. ekipmanların yerlerini değiştirerek bu durumlardan korunulur.

BÜRODA BİLGİSAYAR İLE ÇALIŞMALARDA DOĞAL DURUŞ

OMURGANIN “S” BİÇİMİNİ KORU

- Gerek ayakta yapılan çalışmalarda, gerekse de oturarak yapılan çalışmalarda omurganın nötral pozisyonu olan “S” şeklini korumak önemlidir.

DÖNEREK EĞİLMEKTEN SAKININIZ

Koltuğunuzun dönebilirliğini
kullanıp, belinize ayrıca yük
bindirmeyiniz.

OTURMA-DİKİLME-DİNAMİKLİĞİ

- Duruşlarınızı saatte en az 2 - 4 kez değiştiriniz.
- Kısa süreli bir kaç kez ayağa kalkma, sadece oturmaktan çok daha iyidir.
- Ayakta durma 20 dakikadan fazla olmamalıdır.

HAREKET POTANSİYELLERİNDEN FAYDALANINIZ

- Yazıcılara
- Fakslara kendiniz gidiniz.

✓ Kısa görüşmeleri ayakta yapınız.

ELEKTRİK TEHLİKELERİ

UNUTMAYINIZ!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

**ELEKTRİK İŞLERİNE SADECE
YETKİLİ KİŞİLER MÜDAHALE
ETMELİDİR.**

YANGINA MÜDAHALE NASIL OLMALI

YANLIŞ

DOĞRU

RÜZGÂRI
ARKANA AL

CIHAZI
ALEVİN
DİBİNE TUT

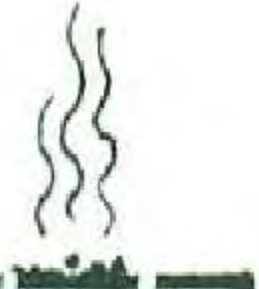
EVVELÂ ÖNÜ
SONRA
İLERİYİ
SÖNDÜR

YANGIN SINIFLARINA GÖRE KULLANILABİLECEK YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI

YANGIN
TAMAMEN
SÖNMEYEN
AYRILMA

CIHAZI OMUZ
HIZANA AS

YANGIN SÖNDÜRME NASIL

OLMAMALI !

AZ TEHLİKELİ İŞYERLERİNDE

her 500 m² de 1ad.
6 kg KKT taşınabilir
Yangın söndürme
cihazı
bulundurulması
ZORUNLUDUR

Yangın söndürme cihazlarına **Ulaşma mesafesi** **Max. 25 metre** olabilir.

4 kg dan ağır, 12 kg dan hafif olan Cihazlar zeminden ***90 cm yükseğe*** Monte edilebilir.

YANGIN

- **A SINIFI YANGINLAR** :Bu tür yangınlar adi yangınlar olarak bilinir. Metaller dışındaki yanabilir katıları kapsar. Korlu yanan maddelerden esas olarak (odun, ham mamul, tekstil maddeleri, kağıt, odun, saman, pamuk vb.) yanıcı maddelere ait yangınlardır.
Söndürücüler: Su, karbondioksit, kuru kimyevi tozlar.
- **B SINIFI YANGINLAR** : Yanabilen sıvıların sebep olduğu yangınlardır. Petrol, akaryakıt, alkol vb. yanması ile oluşur.
Söndürücüler: Karbondioksit, kuru kimyevi tozlar.

YANGIN

- **C SINIFI YANGINLAR** : Yanabilen gazların sebep olduğu yangınlardır. Alevli yanarlar. Likit Petrol Gazı, havagazı, doğal gaz ve hidrojen gibi yanabilen çeşitli gazları kapsar
Söndürücüler: Su, karbondioksit, kuru kimyevi toz.
- **D SINIFI YANGINLAR** : Yanabilen metallerin oluşturduğu yangınlardır (Aliminyum, Titanyum, Sodyum.)
Söndürücüler: Su kullanılmaz, kalsiyum klorür, sodyüm klorür, sodyum karbonat
- **E SINIFI YANGINLAR** : Elektrik yangınlarıdır.
Söndürücüler: Su kesinlikle kullanılmaz, karbondioksit ve kimyevi tozlar.

YANGIN SÖNDÜRME MATRİSİ

	A	B	C	D	1000v'A KADAR ELEKTRİK
Su	X				
Köpük	X	X			
ABC Tozu	X	X	X		
BC Tozu		X	X		X
CO ₂		X	X		X
Halonve Alternatifleri		X	X		
D Tozu				X	

YÜKSEKTE ÇALIŞMA:

Tanım : Kişinin bulunduğu referans seviyenin üzerinde, sağlık ve güvenlik açısından tehlike oluşturabilecek durumda yapılan çalışma şekilleridir.

Yasal Durum:

- Ülkemizde yasal olarak İSG Tüzüğü'nün 521. maddesine göre 4 m. den,
- Yapı İşlerinde İSG Tüzüğü'nün 13. maddesine göre' de 3 m den yüksekte çalışanlara emniyet kemeri verileceği ve koruyucu önlem alınması gerekliliği belirtilmiştir.

**3 METREDEN DÜĞÜLERDE ÖLÜM RİSKİ
%85'TİR**

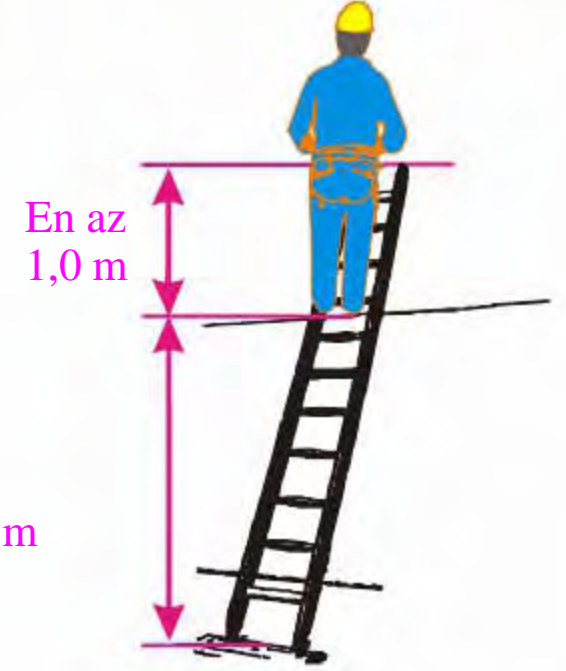
KİŞİSEL KORUYUCULARIN SINIFLANDIRILMASI

- Baş Koruyucuları** (Baretler)
- Kulak Koruyucuları** (Kulak tıkaçları vb cihazlar, tam akustik baretler, kapalı devre haberleşme alıcısı olan kulak koruyucuları, iç haberleşme donanımlı kulak koruyucular)
- Göz ve Yüz Koruyucuları** (Gözlükler, baretli (miğferli) siperler, el ve yüz siperleri)
- Solunum Sistemi Koruyucuları** (Gaz, toz ve radyoaktif toz filtreli maskeler, hava beslemeli solunum cihazları, dalgıç donanımı, hava temizleyici maskeler vb.)

- **Gövde ve Karın Bölgesi Koruyucuları** (Ceket-pantolon, tulum, iş önlüğü, yansıtıcı giysi yada yelek, emniyet kemeri)
- **El ve Kol Koruyucuları** (Eldivenler, parmak koruyucuları, bilek koruyucuları, kolluklar)
- **Ayak ve Bacak Koruyucuları** (Koruyucu ayakkabılar, botlar, çizmeler)
- **Cilt Koruyucuları**
- **Vücut Koruyucuları**

EL MERDİVENLERİ

- El merdivenleri ancak, düşük risk nedeniyle daha güvenli bir iş ekipmanı kullanımını gerektirmiyorsa, kısa süre kullanılacaksa veya $h < 5,0$ m işverence **değiştirilmesi mümkün olmayan işyeri koşullarında**, yüksekte yapılan çalışmalarda kullanılabilir.

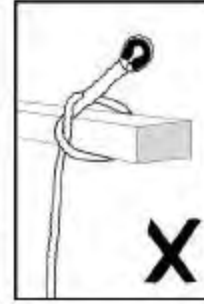
- Merdiven basamaklarının genişliği en az 110 cm olmalıdır
- 225 cm den geniş merdiven basamaklarında ise orta tırabzan olacaktır
- Tırabzan yüksekliđi en az 90 cm olacak.
- 4 basamaktan fazla olan merdivenlerde tırabzan kullanılacaktır. Ayrıca basamaklarda kaydırmaz bant bulunacaktır.
- Basamaklarda kaydırmaz şerit bulundurulmalıdır.

BUGÜN
KAZASIZ GEÇEN

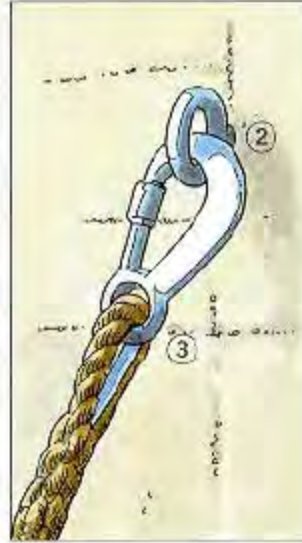
5 2 8 4 . GÜN

Düşmeyi durdurucu sistemler,

ANKRAJ

FRENLEME EKİPMANI

VÜCUDU BOĞLUKTA TUTABİLEN DONANIM (PARAĞÜTÇÜ KEMERİ)

SES VE GÜRÜLTÜ

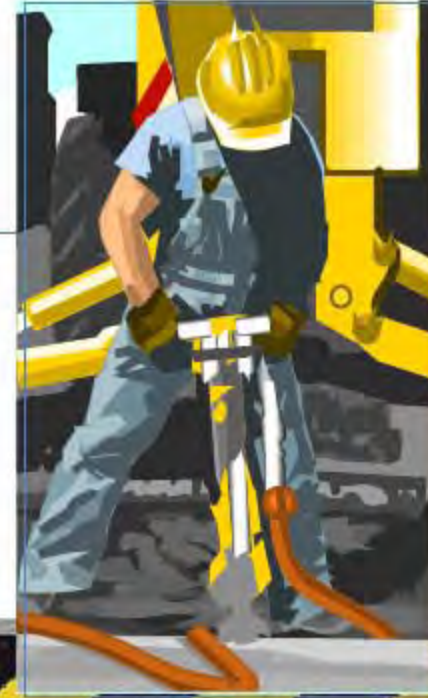
SES

- Havada dalgalar şeklinde hareket eden titreşimler
- İnsan kulağına hoş ve uyumlu gelen titreşimler

GÜRÜLTÜ

- İstenmeyen , rahatsız edici ve işitme sistemi için tehlikeli sayılabilecek sesler
 - Gürültüye Maruz Kalınan Süre
 - Gürültü Kaynağına Olan Uzaklık
 - Gürültü Tipi
 - Kişisel Duyarlılık

İşitme Kaybının Belirtileri **İŞİTME**

Kulak içerisinde sürekli uğultu ve garip sesler

- Yüksek ya da düşük düzeyli sesleri duyamama
- Konuşulanları duymada ve anlamada zorluk
- Seslerin bir duvar arkasından geliyormuş gibi algılanması
- 85 db den fazla gürültülü ortamlarda kişisel koruyucu kullanılmalıdır

GÜRÜLTÜDEN KORUNMA

● GÜRÜLTÜDEN KORUYUCU ÜRÜNLER

KULAKLIK

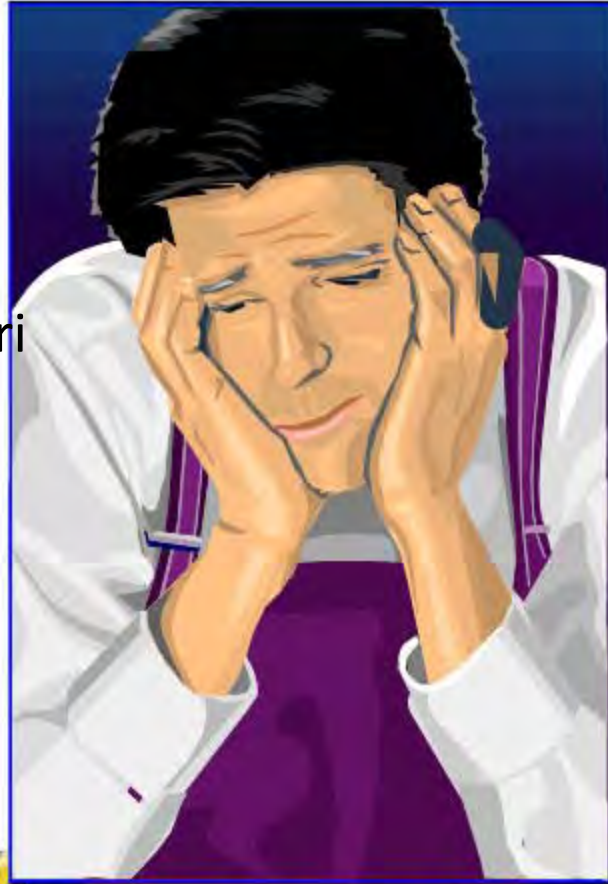
KULAK TIKACI

İnsan Bedeni ve Yaşam Kalitesi

- Yüksek kan basıncı Üzerindeki Etkileri

- Uykusuzluk
- Kalp Düzensizlikleri
- Kas Gerilmeleri

- Sinirlilik ve sebepsiz stres
- Düzensiz adet kanamaları
- İktidarsızlık
- Dikkatsizlik, isteksizlik
- Endişe ve gerginlik
- Verimsiz çalışma

İKAZ VE UYARI İŞARETLERİ

RENKANLAMIVEYAAMACI

TALİMATVEBİLGİ

Yasakışareti
Tehlikealarmı

KIRMIZI

Yangınlamücadeleekipmanı

Tehlikelihareketveyadavranış
Dur,kapat,düzeneğiacildurdur,tahliyeet
Ekipmanlarınyeriningösterilmesivene
olduğu

SARI

Uyarışareti

Dikkatliol,önlemal,kontrolet

MAVİ(1)

Zorunlulukışareti

Özelbirdavranışyadaeylem
Kişiselkoruyucudonanımullan

YEŞİL

Acilkaçış,ilkyardımişareti

Kapılar,çıkışyerleriveyolları,ekipman,
tesisler

Tehlikeyok

Normaledön

(1)Mavi:

(2)Fluoresan
turuncu:

Sadecedairevibirşekiliçindekullanıldığındaemniyetrengiolarakkabul
edilir.
Emniyetişaretleridışındasarıyerinekullanılabilir.
Özelliklezayıfdoğalgörüşsartlarındaburenkçokdikkat
çekicidir.

YASAK İŞARETİ

**SİGARA İÇMEK
YASAKTIR**

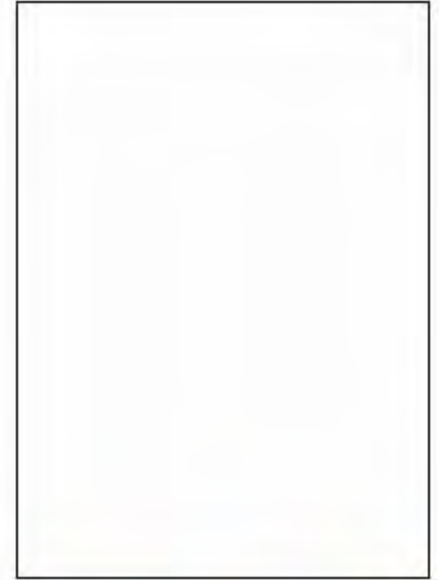

**İSKELEDE HALAY ÇEKMEK
TEHLİKELİ VE YASAKTIR**

UYARI İŞARETİ

EMREDİCİ İŞARET

ACIL ÇIKIŞ-YÖNLENDİRİCİ

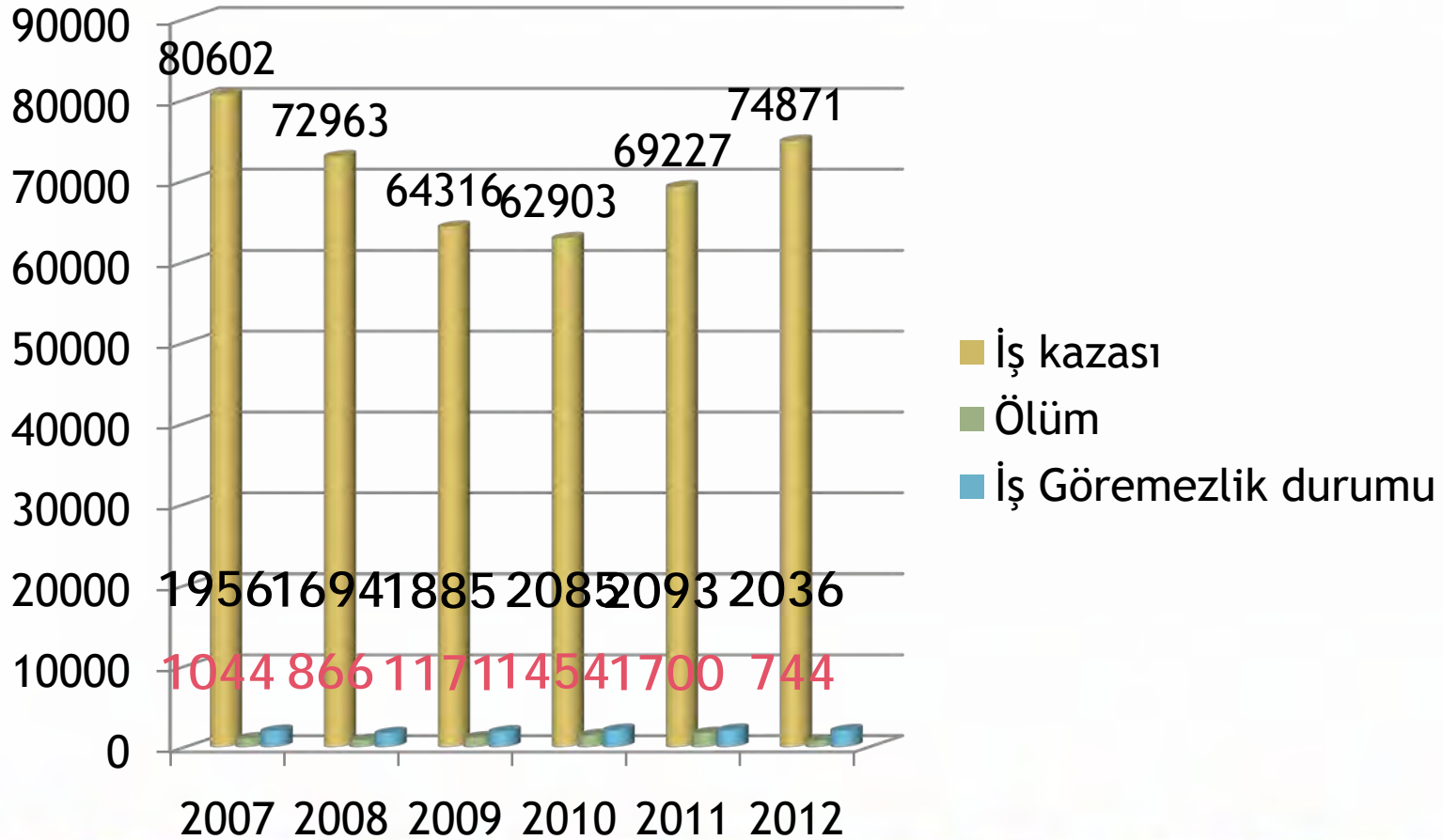

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kurallarını **ihlal edenler hakkında** gerekli **yasal yaptırımlar** uygulanacaktır.

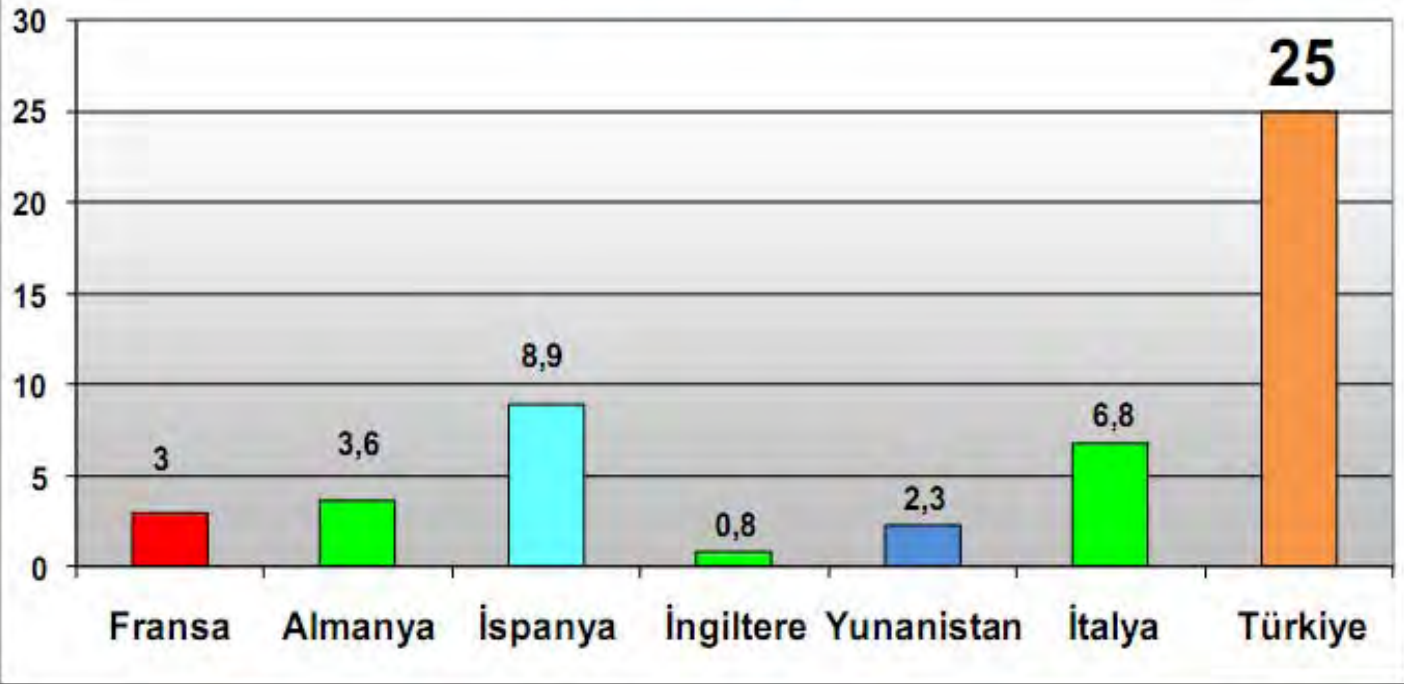
Not : İşçi ücretinden ceza olarak kesilen paralar işçilerin eğitimi ve sosyal işleri için kullanılıp harcanmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı hesabında toplanır.

* İş kazalarında ölüm ve iş göremezlik

Türkiye
ölümlü
iş kazaları
çokluğu
bakımından
imalat
sanayinde
dünyada
üçüncü,
inşaat
sektöründe
Avrupa'da
birinci
sıradadır.

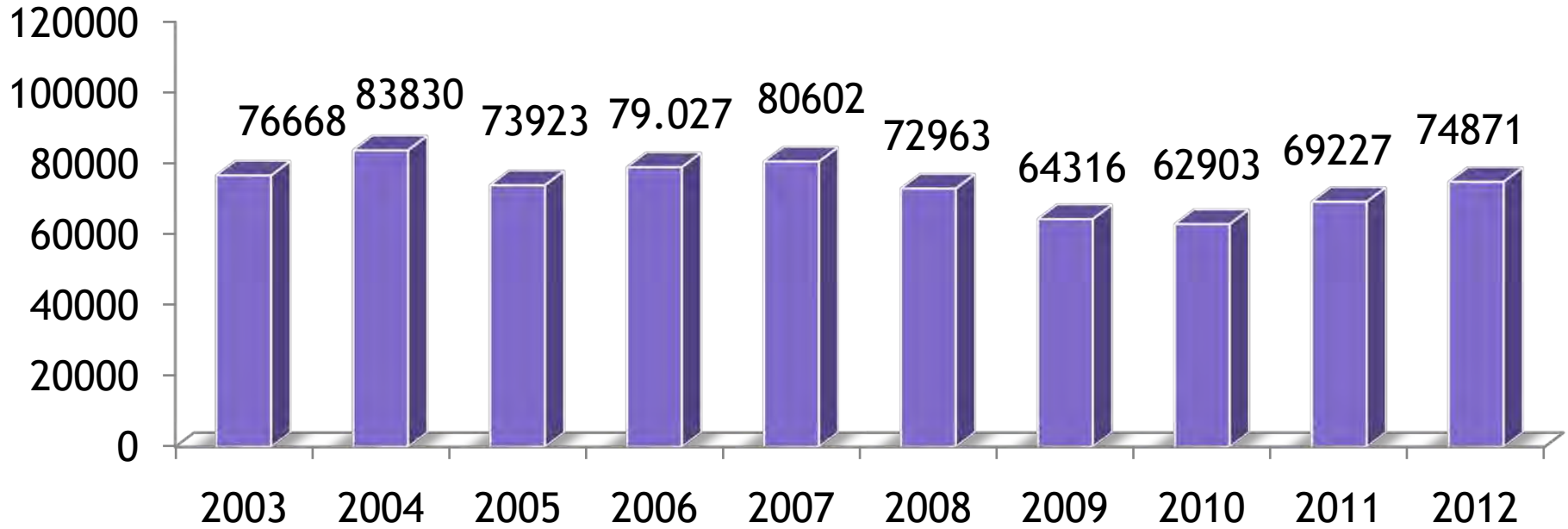
Bazı Ülkelerde İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Sonucu Ölüm Oranları (100.000)

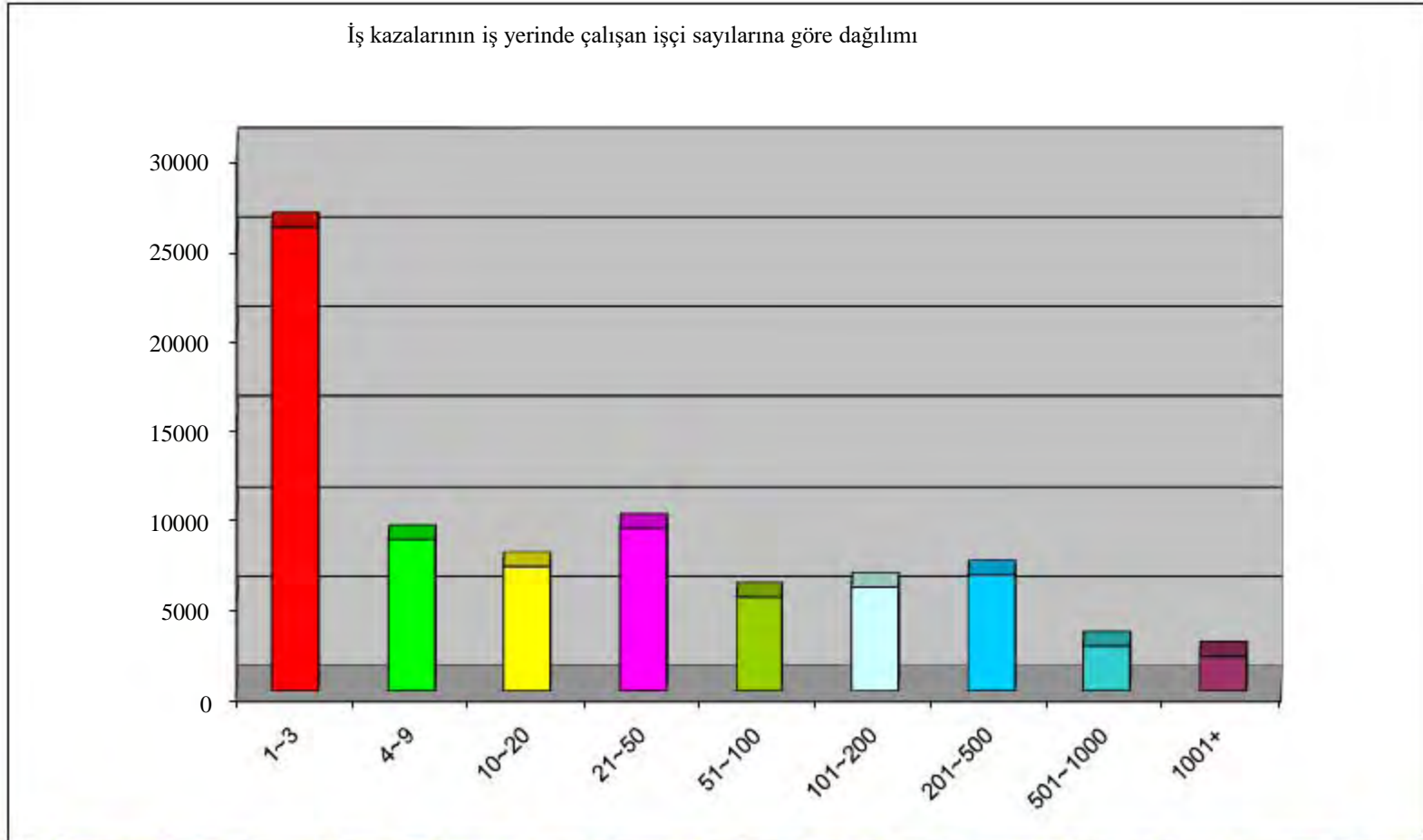
İş kazalarının saatlere göre dağılımı

*Yıllara Göre İş Kazası Sayıları

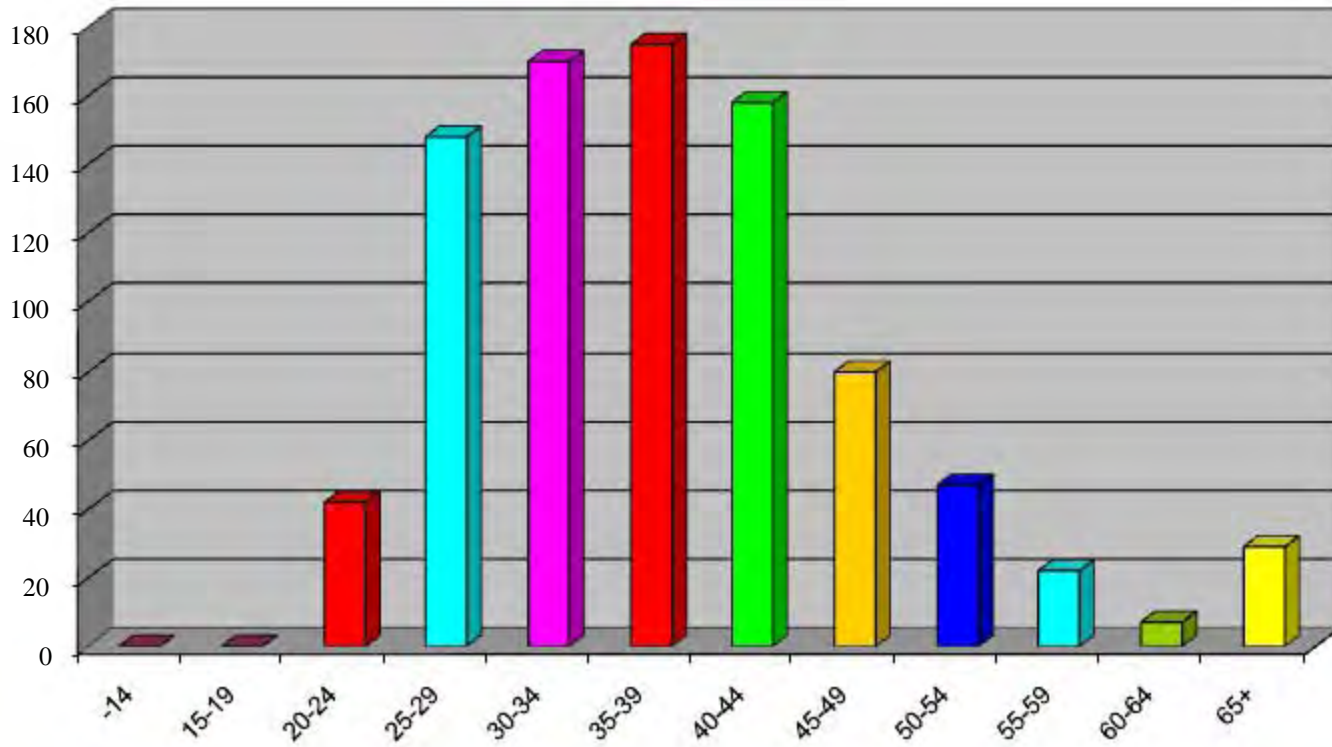

Kazalarının iş yerinde çalışan işçi sayılarına göre dağılımı

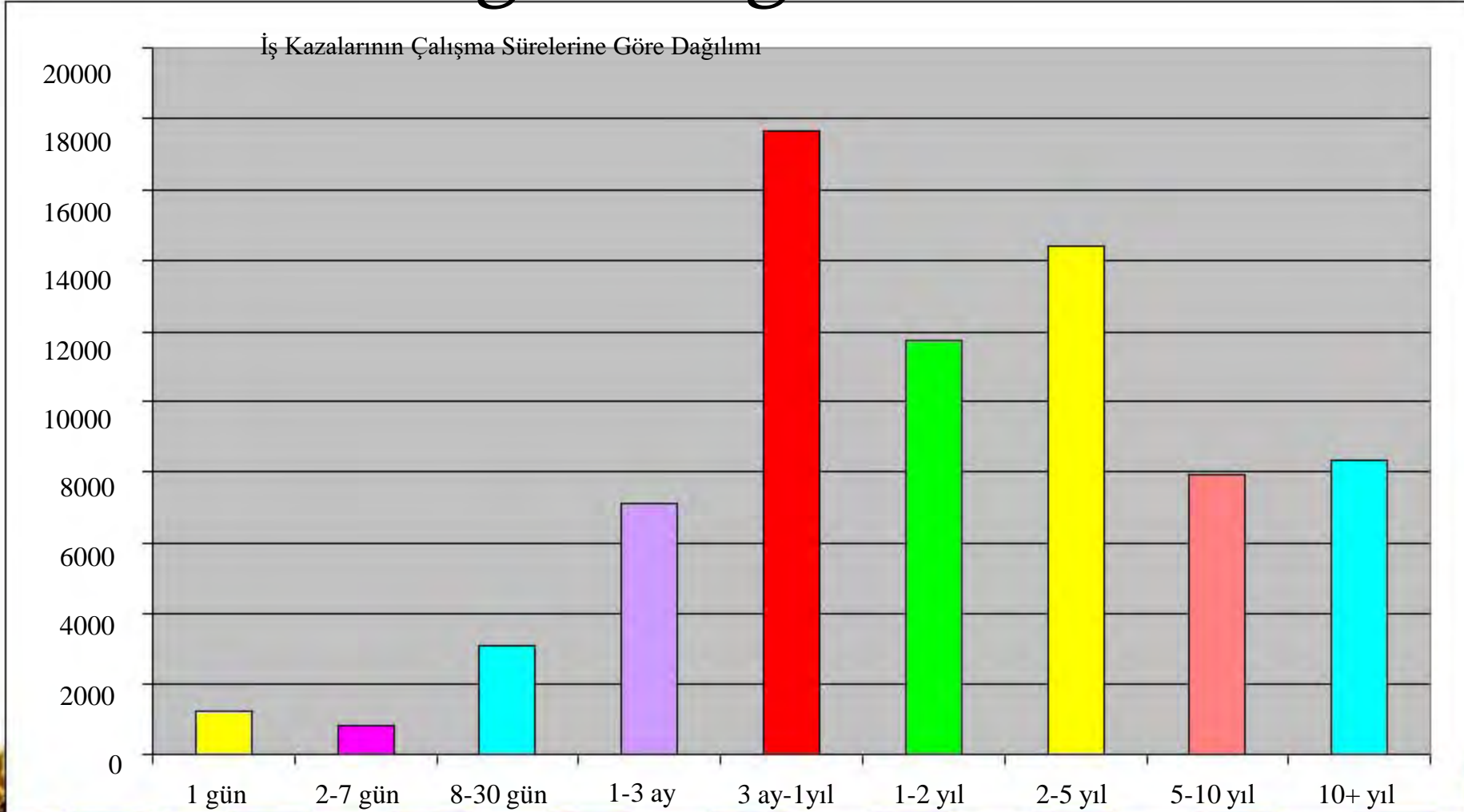

İş kazası ve meslek hastalığı sonucu ölümlerin yaşa göre dağılımı

İŞ kazası ve meslek hastalığı sonucu ölümlerin yaşa göre dağılımı

İş kazalarının çalışma sürelerine göre dağılımı

İŞYERİ KAZA BİLDİRİM FORMU

Tarih.../.../...

İŞYERİNİN	Bölge Müdürlüğün Sicil No:						
	Unvanı:						
	Adresi:						
	İşçi Sayısı	Erkek		Kadın		Çocuk	
Kaza Tarihi:							
Kazanın Meydana Geldiği Bölüm:							
Kaza Gününde İşbaşı Saati:							
Kazanın ortaya çıkardığı Takribi Maddi Zarar:							
Kazazede veya Kazazedelerin	Adı ve Soyadı:						
	Sigorta Sicil No:						
	Yaşı:						
	İşe Giriş Tarihi:						
	Esas İş:						
	Kaza Anında Yaptığı İş:						
Kaza Sonucu ölü, yaralı sayısı:		Ağır Yaralı		Uzuv Kayıplı		Hafif Yaralı	
Kaza Sonucu yaralanan işçilerden istirahat alanların sayısı	1 gün	1 gün	1 gün	Üç günden fazla veya açık istirahat			
Şahitlerin Adı Soyadı:							
Kazanın Sebebi ve Oluş Şekli:				İşveren veya Vekilinin Adı ve Soyadı İmzası			

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

HERKESİN HAKKI VE SORUMLULUĞUDUR...

Teşekkürler..

